

vuits i nous | MANUEL CUYÀS

Brainard recorda sovint Marilyn Monroe, aquí en un retrat del seu company de moviment artístic Andy Warhol. / JULIÁN MARTÍN / EFE

Memorable

El llibre «Me'n recordo», de Joe Brainard, activa la memòria de qui el llegeix

Joe Brainard, nascut el 1942 a l'Amèrica profunda i mort de sida el 1994 a la Costa Est, on havia anat a buscar el reconeixement que acabaria aconseguint, va ser un artista plàstic inscrit a l'Escola de Nova York que va cultivar l'expressionisme abstracte amb Andy Warhol i Jasper Johns. També va escriure, i d'un llibre seu parlarem avui.

Es tracta de *I remember*, que l'editorial L'Avenç acaba de publicar amb el títol de *Me'n recordo* en traducció de Màrius Serra. És un volumet de 150 pàgines que conté un seguit de brevíssimes evocacions autobiogràfiques, encapçalades sempre per «*I remember...*» («Recordo...», en català). «Recordo el primer cigarret. Un Kent. Dalt d'un turó. A Tulsa, Oklahoma. Amb el Ron Padgett.» «Recordo les primeres ereccions. Em vaig pensar que patia una malaltia terrible.» «Recordo la primera vegada que vaig veure plorar la mare. M'estava cruspint un pastís d'albercoc.» «Recordo que vaig plorar molt amb *South Pacific* (la pel·li). La vaig veure tres vegades.» I així, tota una successió de fets anecdòtics i d'altres de més transcendència —sobre Déu, el sexe, l'homosexualitat, la por d'emmalaltir, la por de la pòlio— que acaben configurant un retrat ple de ritme de l'autor. I com que resulta que els homes som tots fets de la mateixa pasta i tenim sentiments molt semblants des de l'època dels grecs i d'abans, i com que no hi ha res més intercanviable que la infantesa i part de la joventut, i com que encara que Brainard fos americà i nosaltres siguem europeus els uns i els altres hem vist les mateixes pel·lícules i les mateixes sèries de televisió, el que passa és que molts records d'ell són els nostres propis. I si

no ho són ben bé, un cop llegits els records de l'americà et vénen unes ganades tremendes d'escriure els teus amb el mateix estil. De fet, l'escriptor francès Georges Perec el va imitar sense amagar-se'n a *Je me souviens*. Paul Auster va dir de *Me'n recordo*: «És una obra mestra. Un per un seran oblidats els llibres del nostre temps considerats més importants, però la modesta joia de Joe Brainard perdurarà.» Ron Padgett, amic i marmessor de l'obra de Brainard (el que fumava cigarrets amb ell al turó de Tulsa) va confessar que quan el va haver llegit per primer cop no

“ L'ha traduït Màrius Serra i el publica L'Avenç

s'explicava com no se li havia acudit abans una idea tan òbvia. A ell, i a tothom.

Dilluns al vespre *Me'n recordo* va ser presentat a la llibreria La Central del carrer Mallorca de Barcelona cantonada amb Balmes (recordin-me que d'aquí a una mica els digui per què preciso l'adreça). Una sèrie d'autors catalans convocats per l'editor, Josep M. Muñoz, van fer rotllana per recitar els propis «recordo». La Margarida Casacuberta va recordar el sidral amb pega dolça i les olors i textures diferents entre les gomes d'enganxar Imedio i Uhu (ho veuen, com tots els records són comuns?), Joan Anton Fernández va recordar el pare, Biel Mesquida, una experiència amorosa i un dinar de Nadal en un llogarret mític de Mallorca; Núria Campillo, estius, balnearis i el cine Alondra de Barcelona, un cine que Jordi Pujol també recorda en les seves memòries; Josep Maria Fonalleras —sempre que veig Josep Maria Fonalleras em sorprèn perquè sempre és més voluminós del que recordo—, una orxata, unes patates fregi-

des, Modest Prats i Josep Pla; Carles Torner, unes alumnes de les Esclaves que cantaven «*Alabí, alabá, a la bim-bombá, esclavas, esclavas y nada más*»; Jaume Subirana, el tramvia blau; Màrius Serra, el traductor, va dir: «Recordo en Llullu cada dia.» En Llullu era el fill mort l'any passat, protagonista del seu llibre *Quiet*. Etcètera.

Imma Merino va arribar tard. S'havia confós de llibreria. Hi ha dues La Central, i havia anat a la del Raval en comptes de la del carrer de Mallorca cantonada amb Balmes. És estrany, perquè sembla que la Merino s'hagi d'equivocar en tot menys en llibreries i cines. Va aportar la novetat de la vetllada. Uns *Recordo* escrits per Marcello Mastroianni. Records de Roma, de pasta *asciutta*, de guerra, de directors de cine, d'actrius que fan girar el cap. No només Perec havia imitat Brainard. La Merino, noi, ho sap tot.

Encara hi seríem. Segur que si els organitzadors de l'acte haguessin donat la paraula als assistents haurien sorgit aportacions inacabables i interessants. En les presentacions de llibres o del que sigui es dona la paraula al públic quan no té res per dir o només diu coses pesades que no s'acaben mai, i en canvi, com dilluns, no se'l deixa parlar quan podria oferir records breus i contundents.

No me n'oblido: va ser llegit un poema de l'escriptor eslovè Brane Mozetic traduït al català per Simona Skrabec. Inspirat en el llibre de Brainard, n'era l'altra cara, el negatiu: «Oblidar els nois que tenien els seus secrets i els amagaven davant meu.» «Oblidar la primera xicoteta que es feia l'estreta tot i que jo sempre m'insinuava.» «Oblidar que em sentia amenaçat per l'amabilitat del padastre.» «Ah, Joe Brainard, val més oblidar, oblidar tot allò que em furga la ferida i que no em deixarà tranquil fins a la mort...» I t'adones que recordar i voler oblidar és tot u. Sessió memorable sobre la memòria. He dit que encara hi seríem?